

İKLİM

“HAVANI BİLİRSEN, RİSKİNİ DE BİLİRSİN”

METEOROLOJİ PERSONELİ ADALET PEŞİNDE

**METEOROLOJİK
AFETLERDE ERKEN
UYARI SEMPOZYUMU**

**TARIM ŞURASI SONUÇ
BİLDİRGESİ YAYINLANDI**

**DUYGU İLE BLEN
GEZİYOR
“İSTANBUL VAPURLARI”**

**HAVA DURUMU İLE İLGİLİ
İNANISLAR**

**HAVADA ADALET İÇİN
BÜROKRASİ GÖREVE**

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

YAYIN KURULU

E-BÜLTEN

YAYIN KURULU

1. BARIŞ ÖZGÜN (BAŞKAN)
2. AHMET KÖSE
3. AYFER SERAP SÖĞÜT
4. AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL
5. BURAK IŞIK (RAPORTÖR)
6. FERYAL BİÇKİCİ
7. LALEHAN ÇINAR
8. SELMA BALAY
9. ZEKİYE GÜNER
10. EDANUR GÖZET (TASARIM)
11. EMİRHAN YILDIRIM (TASARIM)
12. FUAT KURUMAHMUT (TASARIM)

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

1. EMEL ÜNAL (BAŞKAN)
2. AHMET KÖSE (2.BAŞKAN)
3. İSMAİL KÜÇÜK (GENEL SEKRETER)
4. YÜCEL KAYA (MUHASİP ÜYE)
5. ZEYNEP FERİHA ÜNAL DİNÇ
(SOSYAL İŞLER ÜYESİ)

İLETİŞİM:

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Adres: Bayındır2 Sok. No: 49/16
Kızılay - ANKARA

Telefon: +90 541 419 56 04 /
+90 312 419 56 04

web: www.meteorolojimuh.org.tr

E-posta: bilgi@meteorolojimuh.org.tr

Kapak Fotoğrafı: Sora Shimazaki
2. Kapak Fotoğrafı: Travis Rupert

İÇİNDEKİLER

SAYI 60 / HAZİRAN 2025

GÜNCEL HABERLER	5
METEOROLOJİDEN HABERLER	15
AHMET KÖSE “HAVA DURUMU İLE İLGİLİ İNANIŞLAR GERÇEK Mİ, KURGU MU?”	19
NAMIK CEYHAN “HAVZALARARASI SU TRANSFERİ KURAKLIĞA ÇARE OLUR MU?”	21
PROF. DR. MİKDAT KADIOĞLU “HAVADA ADALET İÇİN BÜROKRASI GÖREVE”	25
KARİYER / DUYURULAR	27
SELMA BALAY, ÇOCUKLAR İÇİN METEOROLOJİ “DOĞA KAYNAKLI AFETLER”	30
FUAT KURUMAHMUT, DUYGU İLE BLEN “İSTANBUL VAPURLARI”	34

EDITOR

Yayın Kurulu Adına
Meteoroloji Mühendisi
Ayfer Serap SÖĞÜT

Sevgili Okurlarımız, Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz;

Evet sevgili okurlarımız, çoğumuzun değişken hava koşulları nedeniyle gelmeyecek diye zaman zaman umutsuzluğa kapıldığımız ama yine de iple çektiği yaz ayları nihayet kapıya dayandı. Uzun bir çalışma döneminin ardından her birimiz, yenileneceğimiz, enerji depolayacağımız, iş ve sosyal yaşantımızdaki problemlerimizi kısa bir süre de olsa geride bırakacağımız tatil planlarımızı yavaş yavaş yapmaya başladık bile. Bu planlar ve koşturmacalar arasında nefes aldirmek adına bizler de sizlere yine keyifle okuyacağınız bültenimizle merhaba demenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Tatil planları diye yazımıza başladık ama haziran ayının büyük bölümünün öğrencilerimiz için sınav ayı olduğunu da unutmamak. LGS, üniversite seçme ve yerleştirme sınavları ile üniversitelerde okuyan öğrencilerimiz de finaller ve bitirme sınavlarında ter dökcekler. Hepsine şimdiden başarılar diliyor, hayallerinin peşini asla bırakmamalarını, hedeflerine, aydınlık yarınlara emin adımlarla yürümelerini temenni ediyoruz.

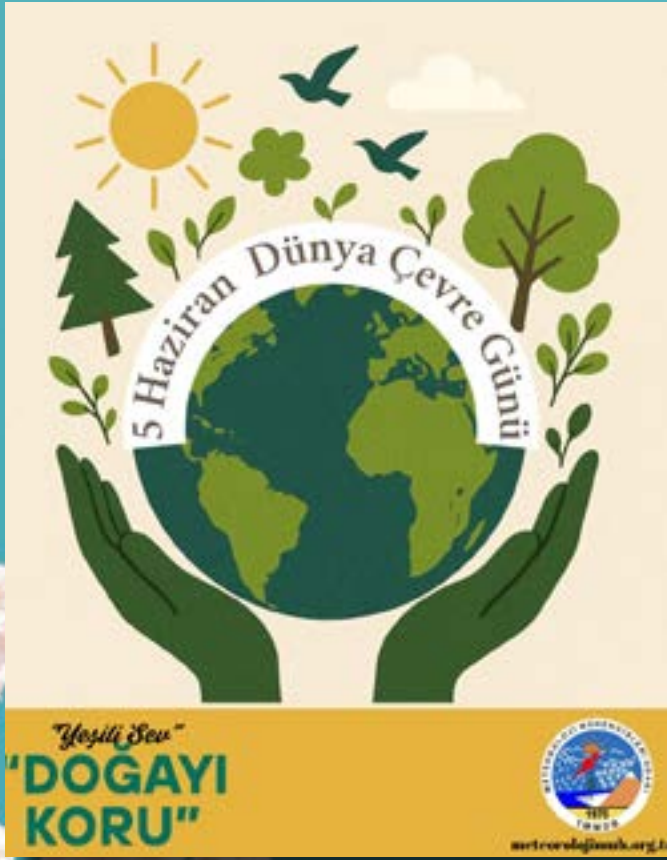
Uçuş güvenliğinin görünmez kahramanları hava limanlarında görev yapan Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) personelinin yıllardır kanayan yarası olan 'havacılık tazminatındaki adaletsizlik' bültenimizde gerek Prof.Dr. Mikdat Kadioğlu hocamızın köşe yazısıyla gerekse de çeşitli haberlerle bir kez daha vurgulanmaktadır. Sorunun meslektaşlarımız adına bir an evvel adil bir çözüme kavuşmasını diliyoruz.

Özellikle iklim değişikliğiyle birlikte sıklıkları ve etkileri artan meteorolojik kökenli doğal afetler, çocuklarımız için köşesinde dille getirildi. Sevgili çocuklarımız, Duygu ve Blen köşesinde onlarla birlikte İstanbul Boğazı'nda birer kuğu gibi süzülen İstanbul vapurlarında keyifli bir yolculuğa çıkmak için bekleniyorlar. Duyduk duymadık demeyin, atlayın hemen.

Şehirlerimizin planlanmasında dikilecek her bir ağacın halk sağlığı üzerindeki kritik rolü, son yıllardaki deniz suyu sıcaklıklarındaki artışın sağlığını ne yönde tehdit ettiği, Marmara Denizi'ne geri dönen müsülaj bu ayki bültenimizdeki haberlerden birkaçı. Kariyer sayfamız yine genç meslektaşlarımıza ışık tutacak, göz atmayı unutmayın.

Haziran ayındaki önemli günlerden biri arkamızdaki dağ olan sevgili babalarımızın günü. Tüm babalarımızın babalar gününü kutluyor, evlatlarıyla birlikte nice sağlıklı yıllar diliyoruz. Bu sene Kurban Bayramı'da haziran ayına denk geldi. İnsanlar arasındaki manevi bağları güçlendiren Kurban Bayramı'nızı da içtenlikle kutluyoruz.

Her gittiğiniz yerde açıp ilgiyle okumanız dileğiyle yeni sayılarımızda buluşmak üzere sevgiler...

www.meteorolojimuh.org.tr

METEOROLOJİCİLER NEDEN ÜVEY EVLAT?

DHİMİ, 2024'te EUROCONTROL'den gelen yaklaşık 650 milyon Euro hizmet bedelinin aslan payını, yani yüzde 95,6'sını kendisine ayırmakta, yüzde 3,8'ünü MGM'ye, yüzde 0,6'sını SHGM'ye vermektedir. Oysa Avrupa'daki emsal ülkelere bakıldığında 2022 yılında Meteoroloji Servislerine ayrılan oran yüzde 7 - yüzde 8 civarında olmuştur. DHİMİ ve SHGM, Meteoroloji çalışanlarından 50 kat fazla havacılık tazminatı alıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

HAVADA ADALET İÇİN BÜROKRASI GÖREVE!

Türkiye'nin uçuş güvenliği, görünmez kahramanlar olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) uzmanlarının 7/24 saat kesintisiz hizmetleriyle sağlanıyor. Ancak bu hayati hizmet karşısında, MGM personelinin aldığı "havacılık tazminatı" öylesine düşük ki, bir insanlık trajedisi haline gelmiş durumda. EUROCONTROL, Türkiye'ye gönderdiği desteğin %95'ini DHİMİ'ye, yalnızca %3,8'ini MGM'ye aktarıyor. Bu dağılım, hem uluslararası yükümlülüklerimizi çiğniyor hem de Türkiye'nin uçuş emniyeti konusundaki itibarını zedeliyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

GÖKYÜZÜ AYNI ADALET FARKLI

Meteoroloji, hayatın her alanında etkili olan stratejik bir bilim dalıdır. En büyük etkilerinden biri, hava ulaşımında yani havacılık sektöründe görülmektedir. DHİMİ ve SHGM bünyesindeki benzer pozisyonlardaki personel, aylık 130.000 TL ile 140.000 TL arasında havacılık tazminatı alırken, MGM bünyesinde aynı hizmeti veren personel, yalnızca 1.400 TL ile 2.800 TL arası almaktadır. Bu fark 50 kata kadar çıkmaktadır.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

NİSANDA SICAKLIK EN YÜKSEK ŞANLIURFA'DA, EN DÜŞÜK KAYSERİ'DE ÖLÇÜLDÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye genelinde 1991-2020 yılları arasında 12,3 derece olarak ölçülen nisan ortalama sıcaklığı, bu yıl 12,1 dereceye gerileyerek normalin 0,2 derece altında gerçekleşti. Nisanda, en düşük sıcaklık sıfırın altında 16,3 dereceyle Kayseri Sarız'da, en yüksek sıcaklık ise 35,2 dereceyle Şanlıurfa Ceylanpınar'da kaydedildi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

MARMARA'DA NİSAN YAĞIŞLARI UZUN YILLAR ORTALAMASINA GÖRE YÜZDE 18 AZALDI

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerinden derlediği bilgilere göre, bölgede nisan ayı yağış miktarının uzun yıllar ortalaması 51,9 milimetre olarak ölçüldü. Bölgeye geçen yıl nisanda 39,3 milimetre, bu yılın aynı döneminde ise 42,4 milimetre yağış düştü. Buna göre bölgede nisan yağışları, uzun yıllar ortalamasına göre yüzde 18 azaldı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8 arttı.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

YAZ MEVSİMİNİN HABERCİSİ VE DOĞANIN YENİDEN UYANIŞI: HİDİRELLEZ

Tabiatın canlanmasını, toprağın bereketlenmesini, dertlerden kurtulunmasını ve Hızır ile İlyas peygamberlerin buluşmasını simgeleyen "Hidirellez", binlerce yıldır kutlanıyor. Meteoroloji biliminin olmadığı çok eski zamanlarda insanların, yıl boyunca hayatlarını etkileyen doğa olaylarını gözlemleyerek kendi iklimsel verilerini oluşturduğunu belirten Köse, çiftçilik başta olmak üzere balık tutma ve diğer işlerini de bu çerçevede planladığını söyledi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

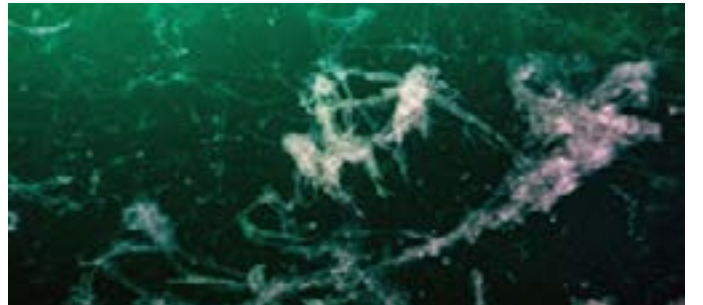
MAYISIN ORTASINDA LAPA LAPA KAR YAĞDI

Erzurum'a ilkbahar mevsiminin son ayı olan mayısta lapa lapa kar yağdı. Kentte birkaç gündür aralıklarla etkili olan sağanak, bu sabah yerini kar yağışına bıraktı. İlkbahar mevsiminin son ayında, araçların üzeri ve çatılar kısmen beyaza büründü. Erzurum'un İspir ilçesine bağlı Gölyurt Geçidi ile Kars ve Ardahan'daki bazı dağlar da karla kaplandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#)

MÜSİLAJ MARMARA'YA GERİ DÖNDÜ

2021'de büyük sorun yaratan müsilaj, 2025 baharında Marmara Denizi'nde yeniden ortaya çıktı. Uzmanlar, Saros Körfezi'nde deniz çayırılarının tamamen müsilajla kaplandığını ve oluşumun 30 metreye kadar yayıldığını belirtiyor. Artan deniz suyu sıcaklığı, kirlilik ve su sirkülasyonunun bozulması süreci tetikliyor. Yetkililer, ileri biyolojik arıtmanın yaygınlaştırılması gerektiğini vurguluyor. Marmara'da ekosistem yeniden tehdit altında.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

EDİRNE'DE MERİÇ SULAMASI PROJESİ'YLE TARLALARDA MODERN VE VERİMLİ SULAMAYA GEÇİLDİ

Edirne'de, Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen "Edirne Meriç Sulaması Projesi" ile Meriç Ovası'ndaki 78 bin dekar tarım arazisi modern sulamaya kavuştu. Projenin hem maliyetleri düşüreceğini hem de sulama imkanları sayesinde verim artışı sağlayacağı belirtiliyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

DENİZ SUYU SICAKLIĞINDA ARTIŞ: BAKTERİ RİSKİ YÜKSELDİ, SAĞLIĞI TEHDİT EDİYOR

Akdeniz Üniversitesi'nden (AÜ) Doç. Dr. Gönül Tuğrul İçemer, iklim değişikliği ile birlikte deniz suyu sıcaklıklarında da önemli değişimler gözlemlendiğini geçmiş yıllara kıyasla deniz suyu sıcaklıklarının yaklaşık 1 ile 1,5 derece artmış durumda olduğunu belirtti. İçemer, Akdeniz bölgesinde deniz suyu sıcaklığının yaz aylarında 30 santigrat dereceleri aştığını belirterek, "Bu sıcaklık aralığı, bakterilerin çoğalması için son derece elverişli bir ortam oluşturuyor dedi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

KUYUCUK GÖLÜ'NÜN KURUMAMASI İÇİN 6 YILDA 6 MİLYAR LİTRE SU VERİLDİ

Arpaçay ilçesinde yer alan ve "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme" ile korunan gölün, 416 hektarlık Ramsar Alanı bulunuyor. Türkiye'nin 13'üncü Ramsar Alanı olan ve bir dönem tamamen kuruyan Kars'taki Kuyucuk Gölü'nün kurtarılması için 2019 yılından bu yana bölgeye yaklaşık 6 milyar litre su verildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#)

ÜRETİCİLER SERALARDA YETİŞTİRDİKLERİ SEBZELERİ YAĞMUR HASADI YÖNTEMİYLE SULUYOR

Giresun'da suyun verimli kullanılmasını teşvik amacıyla damla sulama sistemi ve depo hibesi alan üreticiler, yağmur suyunu seralarında kullanıyor. İklim değişikliği ve kuraklığa karşı suyun verimli kullanılması ve modern tekniklerle tarım yapılmasına örnek teşkil etmesi ve projenin daha da genişletilmesi planlanıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE-SLOVENYA ORTAKLIĞIYLA YÜRÜTÜLEN PROJEDE KÜRESEL ISINMANIN BAL ARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ARAŞTIRILYOR

Düzce Üniversitesi ve Slovenya Maribor Üniversitesinden akademisyenlerin yürüttüğü projede ultraviyole ışınlarına maruz kalan arıların davranışları üzerindeki etkilerin ortaya konulması amaçlanıyor. Projede Türkiye’den beş ayrı ırkın ve Slovenya arı ırkının küresel ısınma karşısında hangi ırkın daha dayanıklı olduğunun ortaya konması hedefleniyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, DÜNYANIN EN FAZLA TÜKETİLEN MEYVESİ MUZUN ÜRETİMİNİ TEHDİT EDİYOR

Araştırmaya göre; artan sıcaklıklar, aşırı hava olayları ve iklim kaynaklı zararlıların Latin Amerika ve Karayipler’de muz yetiştiriciliği yapılan alanların yaklaşık üçte ikisi 2080 yılına kadar muz üretimine elverişsiz hale gelebilir.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ŞEHİRLERE DAHA FAZLA AĞAÇ DİKİLMESİ, AVRUPA’DA SON 20 YILDA 1,1 MİLYON HAYAT KURTARABİLİRDİ

Şehirlerdeki ağaçlar sadece “sahip olunması gereken” bir lüks değil, aynı zamanda serinletici etkileriyle halk sağlığı üzerinde kritik bir rol oynuyor. Kentsel alanlardaki bitki örtüsünün seviyesinin yüzde 10, yüzde 20 ve yüzde 30 artırılmasının, ortalama günlük sıcaklıkları sırasıyla 0,08°C, 0,14°C ve 0,19°C düşürebileceğini ortaya koydu.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

KÜRESEL GIDA KRİZİ “UNUTULMUŞ GIDALARI” HATIRLATTI

Crops For the Future (Geleceğin Mahsulleri) CEO’su Azam-Ali, tarih boyunca 30 bin yenilebilir bitki türünden 7 bininin gıda ihtiyacını karşılamak üzere insanlar tarafından dünyanın çeşitli bölgelerinde yetiştirildiğini, yerel gıdaların büyük çoğunluğunun küreselleşmeyle birlikte unutulduğunu ve dünya gıda sisteminin buğday, pirinç, mısır ve soyadan oluşan dört ana ürün etrafında şekillendiğini söyledi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ORMAN YANGINLARINDAN ÇIKAN DUMAN 15 YILDA 15.000 ABD'LİNİN ÖLÜMÜNE YOL AÇTI

Araştırmaya göre, iklim değişikliğiyle ilişkilendirilen orman yangınları, ABD’de binlerce ölüme ve milyarlarca dolarlık ekonomik maliyete neden oldu. 2006’dan 2020’ye kadar iklim değişikliğinin, orman yangınlarından kaynaklanan küçük partiküllere maruziyet nedeniyle yaklaşık 15 bin ölüme rol oynadığını gösterdi. Ayrıca, yangınların yaklaşık 160 milyar dolara mal olduğunu da ortaya koydu.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ABD, İKLİM FELAKETLERİNİN MALİYETİNİ ARTIK HESAPLAMAYACAK

ABD Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi (NOAA), iklim değişikliğinin tetiklediği hava felaketlerinin – sel, sıcak hava dalgaları, orman yangınları ve daha fazlası – maliyetini artık takip etmeyeceğini açıkladı. Bu karar, Donald Trump yönetimi döneminde iklim değişikliğiyle ilgili federal kaynakların kısıtlanmasının ve kurumlarda yapılan değişikliklerin son örneği olarak dikkat çekiyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

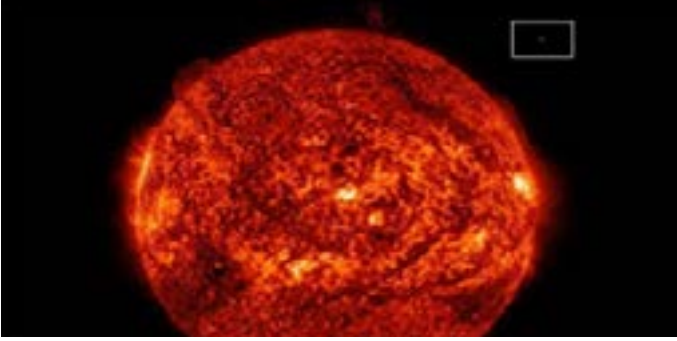
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN FATURASI: FELAKETLERE KARŞI EN SAVUNMASIZ ŞEHİRLER

Financial Times’ın hazırladığı rapora göre bazı şehirler yıkımın eşiğindeyken bazıları ise hem sıcak hava dalgaları hem de sel riski altında. Amsterdam, Houston ve New York’un sel baskınlarına maruz kalma riski altında olduğu, Austin’in ise ölümcül yangın tehlikesi altında olduğu belirtiliyor. Yangın Bilimleri Profesörü Guillermo Rein, “Küresel düzeyde, olasılıklar artıyor. Gelecek yıl büyük orman yangını çıkacak ve büyük bir topluluğu yok edecek. Bunun nerede gerçekleşeceğine dair hiçbir fikrimiz yok.” dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

GÜNEŞ'TE OLAĞANÜSTÜ PATLAMA: UZUNLUĞU TAM 1 MİLYON KİLOMETRE! DÜNYA NASIL ETKİLENİR?

12-14 Mayıs 2025 tarihlerinde Güneş'te olağanüstü boyutta patlamalar meydana geldi. Yaklaşık 1 milyon kilometrelik plazma fırlaması gözlemlenirken, X2.7 sınıfındaki bir patlama Avrupa ve Asya'da kısa süreli radyo kesintilerine yol açtı. Uzmanlara göre bu patlamalar Dünya'ya doğrudan tehdit oluşturmuyor ancak Güneş'in aktifliği artarak sürebilir.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

'RÜZGAR HIRSIZLIĞI': RÜZGAR ÇİFTLİKLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ DÜŞÜREN GİZEMLİ ETKİ

Net sıfır iklim hedeflerine ulaşma yarışında açık deniz rüzgar çiftlikleri dünya çapında genişlerken, endişe verici bir olgu giderek daha fazla dikkat çekiyor: Bazı koşullarda rüzgar çiftlikleri birbirlerinin rüzgarını "çalabiliyor". Bilim adamı Peter Baas, Rüzgar her bir türbinin arkasında, önünde olduğundan daha yavaş ve aynı zamanda her rüzgar çiftliğinin arkasında, önünde olduğundan daha yavaştır, diye açıklıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

FLORENCE RABIER VE ANEMOI AVRUPA METEOROLOJİ TOPLULUĞU ÖDÜLLERİNİ ALACAK

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF) Genel Direktörü Dr. Florence Rabier, Avrupa Meteoroloji Derneği (EMS) tarafından 2025 Gümüş Madalya ile onurlandırıldı. Aynı zamanda, ECMWF'nin öncülük ettiği yapay zekâ tabanlı hava tahmin sistemi Anemol, EMS 2025 Teknoloji Başarı Ödülü'ne layık görüldü. Dr. Rabier, uydu gözlemlerinin sayısal hava tahminine entegrasyonundaki öncü çalışmaları ve ECMWF'yi makine öğrenimi alanında lider konuma taşıyan stratejik vizyoyla tanınıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

WMO HİDROLOJİK TAHMİNLERİN DOĞRULANMASINA İLİŞKİN KILAVUZ YAYINLADI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), hidrolojik tahminlerin kalitesini güvenilirliğini artırmak amacıyla yeni bir rehber yayımladı. “Hidrolojik Tahminlerin Doğrulanması Rehberi” başlıklı bu belge, özellikle sel gibi afetlere yönelik tahminlerde doğruluk, güvenilirlik, çözünürlük ve keskinlik gibi kriterlerle değerlendirmenin nasıl yapılması gerektiğini açıklıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ECMWF, COPERNICUS HİZMETLERİNİ BALLON GENERALİ DE PARİS’TE SERGİLİYOR

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF), 29 Nisan 2025’te Paris’teki Ballon Generali etkinliğinde Copernicus İklim Değişikliği Hizmeti (C3S) ve Copernicus Atmosfer İzleme Hizmeti (CAMS) çalışmalarını tanıttı. Paris semalarında yükselen balon, küresel ve Avrupa’daki yıllık ve aylık ortalama sıcaklık artışlarını gösteren üç iklim göstergesini sergileyerek, iklim değişikliği ve hava kalitesi konularında halkın farkındalığını artırmayı hedefliyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ERKEN UYARILAR İÇİN YAPAY ZEKA: UZMANLAR, DAYANIKLILIK OLUŞTURMA VE KALKINMA KAZANIMLARINI KORUMA ÇAĞRILARINDA BİRLEŞİYOR

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), 9 Mayıs 2025 tarihinde, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG’ler) doğrultusunda düzenlenen 10. Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Çok Paydaşlı Forumu’nda, “Herkes İçin Erken Uyarılar: Sosyal Kalkınma ve Sektörel Dayanıklılığı Güçlendirmek İçin Yapay Zekâ Destekli Teknolojilerden Yararlanmak” başlıklı yan etkinliği organize etti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

NOSTALJİ VE VEFA KÖŞESİ

Hocalarımız;

Orhan ŞEN, Selahattin İNCECİK, Zekai ŞEN, Sevinç ASİLHAN,
Kasım KOÇAK, Hasan TATLI, Yurdanur ÜNAL, Sema TOPÇU,
Hüseyin TOROS, Ahmet Duran ŞAHİN

Kaynak: Fotoğraflar için Barış ÖZGÜN'e teşekkür ederiz.

BU AYKİ ÖNERİLERİMİZ

FİLM ÖNERİSİ

BELGESEL ÖNERİMİZ

KİTAP ÖNERİMİZ

Aniara Film Özeti:

Dünya'dan kaçmak zorunda kalan insanları Mars'a taşıyan bir uzay gemisinde yaşananları konu ediyor. Dünyadan kaçan nüfus Aniara isimli bir uzay gemisi ile Mars'a yolculuk yapmak için hazırlanır. Tüm hazırlıklar tamamlanıp kalkış yapıldıktan bir süre sonra uzay gemisi bir asteroitle çarpışarak yolunu kaybeder. Meydana gelen çarpışma, uzay gemisinden bir miktar yakıtın boşaltılmasını gerektirir. Bu durum ise planlanan yolculuğun uzamasına neden olur.

Uzaylı Araştırması Belgesel Özeti;

Bu sürükleyici belgesel dizisinde efsanevi gazeteci George Knapp, UFO'lar hakkında yeni kanıtlar ortaya çıkarmak ve gezegendeki varlıklarını araştırmak için dünyayı dolaşıyor.

Modern Meteoroloji Perspektifinden Kur'an Âyetlerine Bakış Kitap Özeti;

Türkiye'de ve uluslararası alanda tanınan bir meteoroloji ve afet yönetimi uzmanı olan Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu; bu kitapta Kur'an-ı Kerim'de bahsi geçen meteorolojik olayları modern bilimle buluşturuyor. Popüler bilim diliyle yazılmış olan bu kitapta; yaklaşık 13 sürede yer alan 47 âyet üzerinden analizler yapılıyor, rüzgâr, tûfan ve çekirge istilas gibi doğa olayları bilimsel verilerle karşılaştırılarak inceleniyor. Herkesin anlayabileceği bir dille yazılmış olan bu eser, meteoroloji ve atmosfer bilimleri alanında bilimsel bir derinlik sunmayı hedefliyor.

GÜNLÜK YAŞAMIN DEĞERİNİ YÜCELTEN RESSAMLAR; A. NEDİM ATILLA YAZDI

A. Nedim Atilla'nın yazısında, 17. yüzyıl Hollanda Altın Çağı'nda, ressamların günlük yaşamın sıradan anlarını sanata dönüştürme çabaları ele alınıyor. Jan Steen, Pieter Aertsen, Willem Claesz Heda ve Floris van Dyck gibi sanatçılar, orta sınıfın aile hayatı, eğlenceleri ve sofralarını mizahi ve detaylı bir şekilde resmetmişlerdir. Bu eserler, sadece estetik değil, aynı zamanda toplumsal eleştiri ve ahlaki mesajlar da içermektedir. Örneğin, Jan Steen'in "The Merry Family" adlı tablosu, aile içi neşeyi ve dağınıklığı yansıtarak, izleyiciye hem görsel bir şölen sunar hem de düşündürür. Bu ressamlar, gündelik hayatın değerini yücelterek, sanat tarihinde önemli bir yer edinmişlerdir.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

BU ÜLKELERİN VATANDAŞLARI NEDEN DAHA MUTLU? CEVAPLAR ŞAŞIRTIYOR!

Dünya Mutluluk Raporu her yıl dikkatleri bazı ülkeler üzerine çekiyor. Ancak bu ülkelerin mutluluğunun sırrı yalnızca ekonomik refahta değil; kültürel alışkanlıklarda, toplumsal yapıda ve doğayla kurulan ilişkide gizli. Finlandiya, Danimarka ve Kosta Rika gibi ülkeler mutluluğu gösterişte ya da büyük başarılarda değil, sade ama anlamlı anlarda buluyor. "Hygge" olarak adlandırılan bu yaşam felsefesi; evde sıcak bir çay, loş bir ışık, bir battaniye altında sevdiğinle geçirilen sessiz bir akşam gibi basit ama tatmin edici anları yüceltıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

ZAMANI AŞAN HİKÂYELER: TÜM ZAMANLARIN EN İYİ KÜLT FİLMLERİ!

Her film büyük izleyici kitlelerine ulaşamaz. Ama bazıları vardır ki keşfeden bir daha unutamaz. İşte alternatif sinemanın baş tacı edilen, tekrar tekrar izlenen o yapımlar...

1. ESARETİN BEDELİ (1994)
2. THE GODFATHER / BABA (1972)
3. THE DARK KNIGHT / KARA ŞÖVALYE (2008)
4. 12 ANGRY MAN / 12 KIZGIN ADAM (1957)
5. SCHINDLER'S LIST / SCHINDLER'İN LİSTESİ (1993)
6. PULP FICTION / UCUZ ROMAN (1994)
7. İYİ, KÖTÜ VE ÇİRKİN (1966)
8. FORREST GUMP (1994)
9. FIGHT CLUB / DÖVÜŞ KULÜBÜ (1999)
10. THE MATRIX (1999)

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİK AFETLERDE ERKEN UYARI VE TOPLUMSAL FARKINDALIK

9 Mayıs 2025 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü'nde "Meteorolojik Afetlerde Erken Uyarı ve Toplumsal Farkındalık" başlıklı bir sempozyum gerçekleştirildi. Sempozyumda, iklim değişikliğiyle artan meteorolojik afetlere karşı erken uyarı sistemlerinin önemi ve toplumun bu sistemlere olan farkındalığı ele alındı. Kandilli Rasathanesi Müdürü Prof. Dr. Nurcan Meral Özel, erken uyarı sistemlerinin artık bir tercih değil, yaşamı sürdürebilmek için bir gereklilik olduğunu vurguladı. Etkinlikte, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu meteorolojide erken uyarının teknik boyutlarını aktarırken, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zerrin Toprak Karaman akıllı kentler ve yerel yöneticilerin rolüne dikkat çekti. Ayrıca, tarım, ormancılık ve sigortacılık gibi alanlarda erken uyarı sistemlerinin rolü tartışıldı. Sempozyuma katılan Öz Orman-İş Sendikası, orman emekçileri başta olmak üzere kırsalda çalışan tüm üyelerinin afetlere karşı erken uyarı sistemlerinden doğrudan faydalanmasının önemini vurguladı. Yeşil Vatan Dergisi ise, bu sempozyumda edinilen bilgileri kamuoyuna ulaştırma sorumluluğunun bilincinde olduklarını belirtti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SAMSUN ÜNİVERSİTESİ İKLİM BİLİMİ VE METEOROLOJİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ TEKNİK GEZİSİ

İTÜ İKLİM BİLİMİ VE METEOROLOJİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ MÜHENDİSLİK TASARIMI II DERSİ" KAPSAMINDA İSTANBUL METEOROLOJİ 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARET EDİLDİ

Ziyareti organize eden Doç. Dr. E. Tuncay ÖZDEMİR: "İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin almakta olduğu "Mühendislik Tasarımı II Dersi" kapsamında İstanbul Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü'nü 14 Mayıs 2025 tarihinde ziyarete gittik. Tasarım öğrencilerimiz tarafından tasarlanan ve tamamen WMO standartlarına uygun ölçüm yapan meteorolojik ölçüm aletleriyle hazırlanan tasarımızı, drona entegre ederek, balonla eş zamanlı olarak (bütün güvenlik önlemleri alınarak ve belirli bir mesafe korunarak) test amacıyla 20 m yüksekliğe kadar her saniye meteorolojik veri almaya çalıştık. Öğrencilerimize bu ziyaret esnasında bilgilendirme yapan Meteoroloji Mühendisi Erdoğan Bölük Bey'e, bizi çok güzel ağırlayan 1. Bölge Müdürlüğü çalışanları adına Bölge Müdürümüz Atakan Çelebi Bey'e ve Şube Müdürümüz Günseli Temizerler Özgül Hanım'a çok teşekkür ederim." dedi.

Samsun Üniversitesi İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği MEKAT Öğrenci topluluğu tarafından organize edilen teknik gezi çerçevesinde Meteoroloji genel Müdürlüğü'nü ziyaret etti. 21.05.2025 günü gerçekleştirilen gezi çerçevesinde kurumun teknik birimleri ziyaret edilerek yapılan işlemler ilgili uzmanlar eşliğinde öğrenci meslektaşlarımız ile paylaşıldı. Ziyaret kapsamında Meteoroloji Müzesi, Meteorolojinin Sesi Radyosu ve Genel Müdürlük binasında bulunan Atatürk Odası ziyaret edildi. Genç meslektaşlarımıza eşlik eden Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hakan AKSU ve TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası Başkanı Emel ÜNAL tarafından da odamız çalışmaları hakkında bilgi verildi.

İSTANBUL SKUP ÇALIŞTAYINA ODAMIZ ADINA II. BAŞKAN AHMET KÖSE KATILDI

İstanbul Sürdürülebilir Kentler Ulaşım Planı (SKUP) kapsamında Afetlere Dayanıklı Ulaşım Sistemi Çalıştayı III: Deprem ve Seller başlığı altında düzenlendi. Çalıştaya TMMOB Mühendisleri Odası adına odamız 2. Başkanı Ahmet KÖSE katılarak meteoroloji afetler ve akıllı şehirlerde meteorolojik faktörler hakkında odamız görüşlerini paylaşmıştır. Çalıştay 'da; İstanbul'da kent içi ulaşımın özellikle deprem ve iklim değişikliği kaynaklı seller gibi afetlere karşı daha dayanıklı hale getirilmesini sağlamak üzere çözüm önerileri ele alınmıştır. afetlere karşı erken uyarı sistemlerinden doğrudan faydalanmasının önemini vurguladı. Yeşil Vatan Dergisi ise, bu sempozyumda edinilen bilgileri kamuoyuna ulaştırma sorumluluğunun bilincinde olduklarını belirtti.

252. İTÜ GÜNÜ KUTLAMALARI GERÇEKLEŞTİ

252. İTÜ Günü kutlamaları 25.05.2025 günü Ayazağa Yerleşkesinde bulunan Süleyman Demirel Kültür Merkezinde gerçekleştirildi. Etkinlikte; 10, 20, 30, 40, 50, 60 ve 70. Yılıni dolduran mezunlarımıza belgeleri takdim edildi. Mezunları bir araya getiren etkinliğe hocamız Prof. Dr. Eren Omay'da "Nostalji Dersi" vererek katıldı. Bölümümüz Hocalarının katıldığı etkinliğe Odamızı temsilen II. Başkan Ahmet KÖSE' de katıldı.

252. İTÜ YILI KAPSAMINDA 1981 GİRİŞLİ İTÜ MEZUNLARI DA 40. YILINI KUTLADILAR

**ILISU'DAN 38 MİLYARLIK
ÜRETİM**

Sınıfında dünyanın en büyük barajı olan, Dicle Nehri üzerinde, enerji üretimi maksadıyla inşa edilen Ilisu Prof. Dr. Veysel Eroğlu Barajı ve Hidroelektrik Santrali, işletmeye alındığından bu yana, 5 yıllık süre zarfında, 12,2 milyar kilovatsaatlik elektrik enerjisi üreterek yerli ve temiz enerji üretimine önemli katkı sağladı. Ilisu Barajı ve HES bu yönüyle ülkemizin en büyük dördüncü hidroelektrik santrali konumunda bulunuyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**BU TESİSLER YÜZMEK İÇİN
TASARLANMADI**

Havaların ısınmasıyla birlikte baraj, gölet, sel kapanı, regülatör, sulama kanalı gibi su depolama ve iletim tesislerine serinlemek ve yüzmek için giren vatandaşlarımızın sayısında artış gözlemlenmektedir. Su depolama ve iletim tesisleri, yüzmek ve serinlemek için son derece uygunsuz tesisler olup bu tesislere girecek kimseler için görünen ve görünmeyen çok sayıda tehlike barındırmaktadır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**ATIK SULAR CAN SUYUNA
DÖNÜŞÜYOR**

Geçtiğimiz yıl ülkemizin en büyük atık su sulama projesini Afyonkarahisar'da hizmete açan DSİ, Kilis'te tamamladığı proje ile 2790 dekar tarım arazisini daha arıtılmış sular ile buluşturdu. Arıtılmadan tabiata deşarj edildiğinde suyumuzu, toprağımızı ve tabiatı kirleten atık sular, atık su arıtma tesisleri sayesinde su arzını artıran bir kaynağa dönüşüyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**TMMOB 48. DÖNEM I. DANIŞMA
KURULU ANKARA'DA TOPLANDI**

TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu Toplantısı, 17 Mayıs 2025 tarihinde "Bilgilendirme ve genel durum değerlendirmesi ve yürütülecek çalışmalar" gündemiyle Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. 300'e yakın Danışma Kurulu Üyesi'nin katılımıyla gerçekleştirilen TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu Toplantısı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması ile başladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

EMO: ELEKTRİK NEDENLİ ORMAN YANGINLARI İÇİN ÖNLEM ÇAĞRISI

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), artan orman yangınlarının bir kısmının elektrik şebekelerindeki sorunlardan kaynaklandığını belirterek acil önlem çağrısı yaptı. Özellikle Diyarbakır'daki 17 kişinin hayatını kaybettiği yangının elektrik kaynaklı olduğu ifade edildi. EMO, kırık izolatörler ve eksik bakım nedeniyle oluşan risklere dikkat çekti. Orman içindeki elektrik hatlarının düzenli kontrolü, hat güzergâhındaki ağaçların budanması ve erken uyarı sistemlerine yatırım yapılması önerildi. EMO, özelleştirilen dağıtım şebekelerinde bakım eksikliklerinin yangın riskini artırdığını vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, TARIM ŞURASI SONUÇ BİLDİRGESİNİ AÇIKLADI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 14 Mayıs 2025 tarihinde 4. Tarım Orman Şûrası'nın 86 maddelik sonuç bildirgesini açıkladı. Bildirgede, tarımsal üretim planlamasında stratejik ürün listelerinin genişletilmesi, bitkisel ürün dış ticaretinde rekabet gücü yüksek ürünlerin katma değerli hale getirilerek ihracatının artırılması ve meraların korunması için mevzuat düzenlemeleri öne çıktı. Ayrıca, tarım odaklı teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ar-Ge merkezlerinin kurulması, biyolojik mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması, kent tarımı uygulamalarının desteklenmesi ve organize tarım bölgelerinin artırılması gibi başlıklar da bildirgede yer aldı. Destekleme ödemelerinde rekabetin artırılması ve küçük işletmelerin desteklenmesi de vurgulandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB VE ODA DENETLEME KURULLARI ORTAK TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Denetleme Kurulu ile Oda Denetleme Kurulları ortak toplantısı, Oda Sayman üyelerinin de katılımı ile 16 Mayıs 2025 tarihinde, MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Ortak toplantı, TMMOB Denetleme Kurulu Üyelerinin kolaylaştırıcılığında başladı. TMMOB Mali Müşaviri Boran Turhan'ın sunumunun ardından toplantının soru- cevap ve forum bölümüne geçildi. Kapanış değerlendirmesinin ardından toplantı sona erdi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

HAVA DURUMU İLE İLGİLİ İNANIŞLAR, GERÇEK Mİ? KURGU MU?

AHMET KÖSE

Meteoroloji Mühendisleri Odası
2. Başkanı ve Yayın Kurulu
Üyesi

Hava durumu ile ilgili inanışlar sadece karı koca masallarından ibaret değildir; atalarımızın dünyayı anlamasıyla ilgili hayati öneme sahip gözlemlerdir. Biliyorum, bu biraz cüretkâr bir ifade değil mi? Ama önce beni bir dinleyin. Yıllarca, modern bilim atalarımızın bu geleneklerini sadece batıl inanç olarak gördü ve reddetti. Ancak, son 30 yılını atmosferi gözlemleyen, mesleğim gereği bilimsel metodlar ışığında hava tahmini yapan ve Meteoroloji Mühendisliği eğitimi almış biri olarak, atalarımızın gözlemlerine olan merakım küçüklüğümde takvimde okuduğum saatli maarif bilgilerinden kaynaklanıyor olabilir. Halk takvimini takip eden biri olarak; burada yazan gelenekleri araştırarak geçiren biri olarak, atalarımızın geçmişte yaptığı ve günümüze kadar ulaşan gözlemleri sonucu oluşturdukları iklim verileri gerçekten büyüleyici... Atalarımızın bu gözlemleri, modern bilimle hiç beklemediğimiz şekillerde sıklıkla örtüşüyor. Aslında, yakın tarihli bilimsel araştırmalar, geleneksel hava durumu bilgeliğinin şaşırtıcı bir şekilde %55 doğruluk oranına sahip olduğunu, 3-5 gün sapmayla bu oranın %70 mertebesinde tuttuğunu gösteriyor. Bu sadece bir tahmin değil, nesiller boyu süren dikkatli gözlem ve zaman içinde aktarılan pratik bilginin bir kanıtı olsa gerek.

Bir düşünün: uydular, radarlar ve süper bilgisayarlar olmadan önce, insanlar havayı tahmin etmek için doğanın ritimlerine güvenirdi. Hayvanları izler, bulutları inceler ve modern dünyanın sıklıkla gözden kaçırdığı ince işaretleri yorumlamayı öğrenirlerdi. Günümüzde teknoloji ve bilimsel metodların gelişmesiyle %95'lere varan tutarlılıkla hava durumu tahmininde inanılmaz ilerlemeler kaydetmiş olsak da, atalarımızın doğadan öğrendiği değerli dersleri göz ardı etmemeliyiz.

Hava durumu ile ilgili inanışlar yüzyıllardan günümüze kadar ulaşmıştır ancak birçok kişi bu sözlerin arkasında herhangi bir gerçeklik olup olmadığını merak eder. Bazı meteorolojik hadisenin bilimsel gerekçeleri vardır, bazıları ise eğlence, efsane vb. amaçlarla günümüze kadar gelmiştir. Bu ayki köşe yazımda geçmişten günümüze yaygın olarak kullanılan hava durumu inanışına dair sözlerin arkasındaki gerçeklerine bakmaya, sizlerin de bu konuda düşünmenizi sağlamaya çabalayacağım.

Geceleri kızıl gökyüzü, denizcilerin zevki, Sabahları kızıl gökyüzü ise denizcilerin uyarısıdır; Bu cümlelerin arkasında bazı bilimsel anlamlar vardır. Güneş batarken, ışık gün ortasında güneşin tam tepede olduğu zamana kıyasla atmosferin daha kalın bir kısmından geçer. Güneş ufka yaklaştıkça atmosferdeki daha fazla hava ve toz molekülünden geçer ve bunlar ışığın daha fazla mavi dalga boyunu dağıtır. Gökyüzü açıksa, bu daha fazla kırmızı ve turuncu dalga boyunun atmosferden gözlerimize ulaşmasıyla sonuçlanır. Güneş batıda battığı için, o yönde açık bir gökyüzü olması genellikle (her zaman değil) ertesi gün sakın hava yaşanacağı anlamına gelir.

Yünlü bir tırtılın sırtındaki çizgi, yaklaşan kışın şiddetini mi gösterir? Bu efsane, İngiltere ve Avrupa'nın batısında yaşayanlar arasında oldukça popüler bir inanıştır. Yünlü bir ayı tırtılının üzerindeki işaretlerin, sırtındaki siyah çizginin boyutuna dayanarak, kışın nasıl geçeceğini önceden haber verdiği varsayılır. Efsaneye göre, yünlü ayıdaki siyah bantlar ne kadar uzun olursa, kış o kadar karlı, soğuk ve sert olur. Benzer şekilde, tırtılın orta şeridinde daha fazla sayıda kahverengi bant varsa, daha ılıman bir kış yaşanacağı varsayılır. Ne yazık ki, bu tırtılların üzerindeki çizgilerin boyutunun kışın nasıl geçeceğini gösteren hiçbir bilimsel kanıt bulunmamaktadır. Çizgilerin boyutu kısmen yaşa bağlıdır, bu nedenle bantlama bir tırtılın son büyümesinin bir göstergesi olabilir. Ayrıca günümüzde Yünlü bir Ayı Tırtılını nerede bulacağız? Velez ki bulduk, tek bir tırtıla bakıp kış tahminini yapmak ne kadar doğru olur?

Güneş veya Ayın etrafındaki hale, kısa süre içerisinde yağmur veya kar yağacağı anlamına gelir; Bu ifade, yağışın yolda olup olmadığına dair genellikle iyi bir gösterge olabilir. Haleler, ışığın atmosferin üst seviyesinde yüksek sirrüs bulutlarındaki buz kristallerinden kırılmasıyla oluşan gökyüzündeki optik bir hadisedir. Atmosferdeki su buharı fırtınalardan önce artar, bu nedenle halelerin oluşumu bazen yağışlı havanın yaklaştığının bir göstergesi olabilir.

Fotoğraf: NOAA; Güneş ışığının minik buz kristalleriyle etkileşimi sonucu güneşin etrafında bir hale oluşumu.

Çimlerin üzerinde çiy olduğunda, asla yağmur yağmaz; Çiy genellikle serin veya soğuk, açık bir gecenin (ayaz) ardından sabah saatlerinde oluşur. Bu su damlacıkları, sıcaklık çiy noktası sıcaklığının altına düştüğünde yüzeylerde oluşur. Her ne kadar açık gökyüzü her zaman sakın bir geceyi takip etmese de, sabah çiy görmek bazen ne tür bir havanın yolda olduğunun iyi bir göstergesi olabilir. Ancak bu inanıştaki gibi çiy olduğunda asla yağmur yağmaz demek doğru değildir.

Fotoğraf: NOAA; Berrak ve serin bir gecenin sonucu olarak oluşan çiy.

Kaynak: <https://www.nrcc.cornell.edu/services/blog/2018/12/11/index.html>

HAVZALARARASI SU TRANSFERİ

KURAKLIĞA ÇARE OLUR MU?

NAMİK CEYHAN

Meteoroloji Mühendisi

Dünyada ve Türkiye’de havzalar arası su transferlerinin su kıtlığı çekilen bölgelere su temin etmekte çözüm olabileceğini görülmüş ve bazı önemli projeler uygulamaya konmuştur. Geçmişten günümüze Güney Afrika, İspanya, Almanya, ABD, Çin, Japonya, İran, Libya, Türkiye ve daha birçok ülkede geniş çaplı su transfer projeleri hayata geçirilmiştir. Ancak bunun çok önemli sosyal ve çevresel maliyetleri olduğu gerçeği de ortadadır. Bu konulara girmeden bazı tanımları yapalım:

Havza, bir nehir ya da göl havzası, nehrin kaynağı ile sonlandığı yer arasında kalan, nehre su veren tüm alanı kapsamaktadır. Akarsuyun ana kolu ve yan kolları ile birlikte sularını topladığı ve drene ettiği bu alana **akaçlama havzası** da denilir.

Su Havzası; ortak bir noktaya akış sağlayan tüm kara ve su alanları olarak da tanımlanmaktadır. Tanımlı bir drenaj kanalındaki herhangi bir noktanın üzerindeki su havzası, bu nedenle o noktadan akan tüm kara ve su alanlarıdır. Aynı akarsular, nehir sistemleri veya göller tarafından boşaltılan iki alan arasında bir bölme oluşturan yükseltilmiş bir çizgi ile işaretlenmiştir. Söz konusu topografik ayrım çizgisine ek olarak, yeraltında uzanan ayrım çizgileri de vardır. Havzalar birkaç yüz metrekare ile birkaç milyon kilometrekare arasında değişebilir.

Bir drenaj havzası, yağışın toplandığı bir arazi alanıdır. Nehir, körfez ya da başka bir su kütlesi olarak ortak bir çıkışa akar. Drenaj havzası, yağmur akışı, kar erimesi, dolu, karla karışık yağmur ve çıkışa doğru eğimden aşağıya akan akarsulardan gelen tüm yüzey suyunu ve yüzeyin altındaki yeraltı suyunu içerir. Drenaj havzaları, hiyerarşik bir düzende daha düşük kotlarda diğer drenaj havzalarına bağlanır, daha küçük alt drenaj havzaları ile birlikte başka bir çıkışa akar.

Havzalar arası su transferi; bir boru hattı veya kanalla herhangi bir havzadan bir başka havzaya suyun yapay yollarla taşınması olarak tanımlanır. Gereksinim duyulan yerde mevcut su kaynaklarının endüstriyel, tarımsal ve kentsel su ihtiyacını karşılayamadığı pek çok bölgede su temin sisteminin performansını ve esnekliğini artırmak, enerji üretmek vb. gerekçeler ile havzalar arası su projeleri yapılmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ HAVZALARARASI SU AKTARIM PROJELERİ

Türkiye, su potansiyelleri birbirinden son derece farklı olan 26 adet havzaya ayrılmıştır. Bu havzalarda sosyal-ekonomik, demografik ve kültürel yapı büyük farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar nedeniyle kimi havzalarda su gibi doğal kaynaklar sosyal-ekonomik sistemin artan talebini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle su sıkıntısı çeken havzaların su talebini karşılamak amacıyla büyük ölçekli su transfer projeleri son yıllarda Türkiye’de de gündeme gelmiş ve kimi projeler planlanarak hayata geçirilmiştir. Havzalar arası su aktarma projeleri, ülkemizde genellikle baraj, HES ve malzeme ocakları projeleriyle birlikte entegre projeler olarak gündeme gelmektedir.

Bu projeler arasında; Istranca Projesi, Büyük Melen Projesi, Anamur-Dragon Projesi, Manavgat Çayı Projesi, Konya Ovası Projesi (KOP), Gerede Projesi, Kızılırmak Projesi ve Gembos Projesi yer almaktadır.

KONYA KAPALI HAVZASINDA DURUM

Konya Kapalı Havzasında tarımsal faaliyetlerde bulunanların yıllarca yaptıkları yanlışların faturası bugün karşısına çıkıyor. Özellikle Havza genelinde en az 2/3 ü izinsiz olan yeraltı kuyuları, 400 metreye ulaşan su temini, obruklar, kuraklık ve su kıtlığı gerçeğine bir de iklim değişikliği bu kadar aşikâr olunca çare dış havzalardan su getirilmesine kadar uzanıyor. Kaldı ki KOP projesi gibi devasa bir proje yıllardır tamamlanıp istenen verimin alınmadığı gerçeği de önümüzde örnek olarak duruyorken aynı beklentinin yerine getirilmesi ne kadar gerçekçidir, tartışılmalıdır.

Bilindiği üzere, Konya Ovası Projesi (KOP), ülkemizin ilk ve en büyük resmi sulama projesi olan GAP’tan sonraki en büyük sulama yatırımı olma özelliğini taşıyan ve Konya’nın su temini rüyasını gerçekleştirmek için DSİ tarafından uygulanmaya başlanan projeler demetinin genel adıdır.

Devletin ilgili kurumları Konya Ovasının su sorununu kalıcı olarak çözmek amacıyla ortaya koydukları KOP Projesinin bir parçası olan Mavi Tünel, Göksu Nehri’nin suyunu Konya Ovası’na aktarılmasını sağlayan tüneldir. Türkiye’de “100 yıllık rüya” diye tanımlanan Mavi Tünel’in ilk etüt çalışmaları 1960 yılında yapıldı ve 2007 yılında temeli atılan 17 kilometre 34 metrelik Mavi Tünel Hattı’nda 2009 yılında delgi çalışmalarına başlandı.

Zamanın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU ile birlikte 23 Aralık 2011 tarihinde beş yıldızlı bir otelde yapılan canlı yayımla şahitlik ettiğimiz Mavi Tünelin Konya ayağına su aktarımını izlerken hepimiz gururlandık ve bir o kadar da umutlanmıştık.

Göksu nehri üzerine Bağbaşı, Afşar ve Bozkır barajları, Afşar-Bağbaşı kanalı, HES ve mavi tünelden oluşan Göksu derivasyonu, Hotamış depolaması, Hotamış-Apa isale kanalı, Mavi Tünel sistemin parçaları olarak en kısa sürede devreye alınacaktı. Maalesef proje halen daha tam kapasite tamamlanamamış ve istenilen su miktarı aktarılamamıştır

Konya Kapalı Havzasında yaşayan çiftçilerin en büyük hayali: Havzalar arası su transferi. Yani dış havzadan su getirilmesi. Bazı akademisyenlerinde destek verdiği bu görüş hakkında görüşlerimi yazmadan önce kıymetli çiftçilerimize **Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerimden üç ayet mealini hatırlatmak istiyorum:**

1-Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık. (Kamer suresi/49 ayet)

2-Göğü O yükseltti, denge ve ölçüyü O koydu ki dengeden sapmayasınız; (Rahman suresi 7-8 ayet)

3-İnsanların elleriyle işledikleri yüzünden karada ve denizde fesat çıkar; Allah da belki dönerler diye yaptıklarının bir kısmını böylece kendilerine tattırır. (Rum suresi 41.ayet)

Demek ki neymiş; **Yüce Allah (c.c) her şeyi bir denge üzerine yaratmış ve bu dengeyi bozmayın, şayet bozarsanız sonuçlarına katlanırsınız.** Yani ne ekerseniz onu biçersiniz.

(ASLINDA BU HUSUS KANAL İSTANBUL PROJESİ İÇİN DE GEÇERLİDİR)

Hiçbir ülkenin çevresel geleceği dünyanın çevresel geleceğinden ayrı düşünülemez. Geleceğin anahtarı ise iklim değişikliğine uyumda saklıdır. Su kıtlığı ve kuraklık da iklim değişikliğinin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm dünya biliyor ki; iklimi değiştiren küresel ısınmaya neden olan sera gazlarını üreten de atmosfere salan da yine insanın kendisidir. Bu soruna çözüm bulacak olan da yine aynı insanlardır. Ama akılcı olmak ve bilimsel gerçekler ile kutsal kitabımızdaki uyarıları dikkat almak koşuluyla çözüme ulaşılabilir.

Konya Kapalı havzasında kuraklığa çare bulmak ve su temini imkânlarını araştırmak üzere oluşturulan KONYA SU PLATFORMUNUN talebi üzerine farklı bir havzadan su getirilmesi için diyelim ki hükümet harekete geçti. Diyelim ki her şey normal gitti. Finans sağandı. Proje yapıldı. Uygulamaya konuldu. Peki, bu proje kaç yılda tamamlanacak? Mevcut tarım sektörü yaşanan kuraklığa ve su kıtlığına daha ne kadar dayanabilecek? Ne kadar daha bu rüyanın da gerçekleşmesini bekleyebilecek?

Öte yandan yurdun her bölgesinde kısmi de olsa kuraklık kol gezerken bakalım suyun getirileceği havzada, su yatağında, nehirde yeterli su olacak mı? Su kullanımındaki öncelik o bölgede yaşayan çiftçilere ait değil mi? Kuraklığın bu kadar yaygın olduğu bir ortamda vatandaş kendi suyunun başka havzalara aktarılmasına rıza gösterecek mi? Ortaya çıkacak sosyolojik problemler kolaylıkla çözülebilecek mi?

Konya çiftçisi bu konuyu da bir düşünsün bakalım?

SONUÇ;

Havzalar arası su transferleri artan su talebini karşılamak için çözüm gibi görülse de, çok önemli ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlara yol açıyor. Her havzanın su sorununun kendi içinde çözülmesi bu kapsamda her iki havzayı kapsayan bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

Havzalar arasında uygulanacak bu tür projeler, kendi içinde pek çok alternatifi içeren projelerdir: bir havzadan diğerine su taşımanın ekolojik ve sosyo-ekonomik etkileri hesaba katılarak, mevcut havza yönetim planları kapsamındaki hedeflerle birlikte ele alınmalıdır. Su yoksunu bir havzaya su sağlamak için alternatif yöntemlerin değerlendirilmesi (atıksuların yeniden kullanımı, sulamada verimlilik artışı, vb.) en önemli yaklaşım olmalıdır

Su havzaları arasında yapılan aktarma projeleri genellikle regülatör yapılarını, elektrik üretim yapılarını, malzeme ocaklarını da içermektedir. Bu nedenle hayata geçirilecek işler entegre projeler olarak ele alınmalı ve çevresel etkileri geniş bir kapsamda incelenmelidir. Büyük ölçekli su aktarma projelerinin en önemli etkisi, doğanın bir parçası olan göl ve küçük su birikintileri gibi su alanlarında yaratılan etkiyle birlikte su kaynaklarının kullanıcıları üzerinde olmaktadır. Ayrıca oldukça zaman almaktadır.

Öte yandan Havzalar Arası Su Transferinde aşağıdaki Çevresel Etkilerde önemlidir;

- Nehir sistemlerinin bağlantılarının kesilmesi, yapısının değişmesi
- Balık göçlerinin kesintiye uğraması, üremelerinin azalması
- Sucul canlıların yaşam alanlarını kaybetmesi
- Deltanın yapısının bozulması, kıyı erozyonu ve tuzlanma
- İstilacı türlerin artması

Bu bakımda bu tür havzalar arası su transferi projeleri hayata geçirilmeden öncelikle Çevresel (ÇED) ve Meteorolojik Etki Değerlendirilmesinin (MED) dikkate alınması; plan aşamasında alternatiflerin değerlendirilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin hesaba katılması ve yöre halkına yeterince danışılmasının yanı sıra projelerin suyu alan ve veren havzalarda yaratacağı kısa, orta ve uzun vadedeki etkiler araştırılmalıdır.

Sonuç olarak; havzalar arası su transferi projelerine bel bağlamak yerine çözümü kendi bölgemizde aramalıyız. Kendi havzamızdaki mevcut suyumuzu en doğru ve en verimli şekilde kullanmak, tarımsal ürün desenini su kullanım planlamasına göre seçmek, çok su harcayan bitkilerin üretiminde ısrar etmemek, kuraklığa dayanıklı alternatif ürün arayışına geçmek, kanallardaki iletimde buharlaşma, kayıp kaçaklarını gidermek gibi önlemlere öncelik vermeliyiz. Kısacası ELİMİZDEKİ SUYU TASARRUFLU VE BİLİNÇLİ KULLANMAK ZORUNDAYIZ. Kullanırken dikkatli olalım sonra hasret kalmayalım.

5 Haziran DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ ve 17 Haziran DÜNYA ÇÖLLEŞMEYLE MÜCADELE GÜNÜ kutlu olsun. Yaşanan sorunların çözümüne vesile olması dileğiyle kalın sağlıklıla.

www.meteorolojimuh.org.tr

HAVADA ADALET İÇİN BÜROKRASI GÖREVE

PROF.DR. MİKDAT
KADIOĞLU

İTÜ İklim Bilimi ve Meteoroloji
Mühendisliği Bölüm Başkanı

Türkiye, iklim krizine karşı ilk resmi adımını atıyor: TBMM'deki Türkiye'nin uçuş güvenliği, görünmez kahramanlar olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) uzmanlarının 7/24 saat kesintisiz hizmetleriyle sağlanıyor. Ancak bu hayati hizmet karşısında, MGM personelinin aldığı "havacılık tazminatı" öylesine düşük ki, bir insanlık trajedisi haline gelmiş durumda. Aşağıda, hem ulusal hem uluslararası örneklerle, bu adaletsizliği ve acilen hayata geçirilmesi gereken çözümleri sırlayacağım ama okuduklarınıza inanamayacaksınız.

1. MGM'nin Hayat Kurtaran Rolü

- TAF ve METAR raporlarıyla pilotlar kalkışı ve inişi planlıyor.
- Anlık rüzgâr hızı, bulut tavanı ve türbülans ölçümleri, pist güvenliğine doğrudan etki ediyor.
- Volkanik kül bulutları ve ani fırtınalar, vb. MGM uyarılarıyla felaket senaryolarından uzak tutuluyor...

2. Maaş Uçurumu: 50 Katlık Fark

Buna rağmen MGM uzmanları ile SHGM/DHİM çalışanları arasındaki tazminat farkı tam 50 kat:

- Hava Trafik Kontrolörleri: Aylık ortalama 130.000 TL
- MGM Meteoroloji Uzmanları: Aylık 1.400-2.800 TL

"Bizim verilerimiz hayat kurtarıyor, ama bordrolarımızda isimsiziz." - @bozkurtuncay

Bu uçurum sadece gelir farkı değil; bir tarafta insan onuru ve motivasyon, diğer tarafta "kira, fatura, geçinme" kaygısı.

3. Uluslararası Taahhütler ve Para Akışı

•ICAO, meteorolojiyi hava trafik kontrolüyle aynı “risk grubu”na alıyor.
•Fakat EUROCONTROL, Türkiye’ye gönderdiği desteğin %95’ini DHMİ’ye, yalnızca %3,8’ini MGM’ye aktarıyor.
Bu dağılım, hem uluslararası yükümlülüklerimizi çiğniyor hem de Türkiye’nin uçuş emniyeti konusundaki itibarını zedeliyor.

4. Beyin Göçü ve Motivasyon Kaybı

Eskiden MGM, İTÜ Meteoroloji Mühendisliği’nin en gözde adresiydi. Şimdi ise mezunlar:
•“2.000 TL’ye nöbet tutmak yerine yurt dışında hava durumu spikeri olurum.” diyor (@MeteoHak)
•Mevcut uzmanlar ise iç denetim gibi alanlara yöneliyor.
•Kalanlar ise “yoğun depresyon, parçalı hayal kırıklığı” ile görev yapıyor.
Bu beyin göçü, ülkenin stratejik meteoroloji kapasitesini erozyona uğrattıyor.

5. Neden Acilen Düzeltilmeli?

1.Uzmanlık ve Deneyim İsrafı: Nitelikli meteorologlar özel sektöre ya da yurt dışına kayıyor.
2.Güvenlik Riski: Düşük moral, hata oranını yükseltir; uçuş emniyetini tehlikeye atar.
3.Ekonomik Kayıp: Uçuşlardaki aksaklıkların maliyeti, yıllık tazminat bütçesinin katbekat üzerinde.

“Uçuşlar 24 saat durursa, kaybımız tazminat bütçesinden çok daha fazla.” – @eiturkoglu

6.Somut Çözüm Önerileri

•Tazminat Eşitliği: MGM personelinin SHGM/DHMİ ile aynı oranda havacılık tazminatı alması.
•Adil Paydaş Paylaşımı: EUROCONTROL kaynaklarının en az %10’unun MGM’ye aktarılması (yaklaşık 10 M€/yıl).
•Mevzuat Düzenlemesi: ICAO risk grubu sınıflamasına uygun tazminat tarifesinin yasal zemine taşınması.

7. Bürokrasiye Son Çağrımız

Gökyüzünde sınır yoksa, adalette de sınır olmamalı. MGM uzmanlarının yıllardır süren mağduriyeti derhal sona ersin! Meteorolojinin hayati rolünü görmezden gelen bürokratların kaprisleri, ülkemizin uçuş güvenliğini riske atıyor bu haksızlığa artık son verin.

Yetkililere çağrımız net:

- #AdilGökyüzü
- #MeteorolojiHavacılıkTazminatı
- #SonMeteorolojikUyarı

Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu olarak, bu adaletsizliğin bir an önce giderilmesi için tüm sorumluları göreve davet ediyorum...

www.meteorolojimuh.org.tr

METEOROLOJİ-ATMOSFER BİLİMLERİ ALANLARINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI GÜNCEL İŞ İLANLARI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) İş ve Staj İlanları

1-Project Officer - P3

Project Development and Implementation Unit (PDMU) Development Partnerships Office

Master's degree or equivalent in natural sciences, meteorology, climatology, international relations/ international development, business administration or a closely related field. A first- level university degree in combination with two (2) additional years of qualifying experience may be accepted in lieu of the advanced university degree.

https://erecruit.wmo.int/public/hrd-cl-vac-view.asp?jobinfo_uid_c=39474&vaclng=en

2-2- Project Officer - P3

Technical Coordination and GFCS Support Unit (TCG) Services Department

Master's degree or equivalent project management, in hydrology, meteorology, or a closely related field is required. A first-level university degree in combination with two (2) additional years of qualifying experience may be accepted in lieu of the advanced university degree.

https://erecruit.wmo.int/public/hrd-cl-vac-view.asp?jobinfo_uid_c=39475&vaclng=en

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF) İş İlanları

1-Department: Research;
Scientist - Climate Analysis

<https://jobs.ecmwf.int/Job/JobDetail?JobId=271>

Scientist – Climate Reanalysis

Job reference: VN25-025Salary and Grade:

Grade A2 EUR EUR 89,168.64 EUR (Germany) NET annual basic salary + other benefits

Deadline for applications: 26/05/2025

Location: Bonn, Germany

Contract type: STF-PL

Publication date: 28/04/2025

Contract Duration: To 30 September 2028

MESLEKİ RAPORLAR

- 1- [Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımda Sürdürülebilirlik](#)
- 2- [İklim Değişikliğiyle Mücadele Sonuç Bildirgesi](#)
- 3- [Belediye Başkanları Küresel Sözleşmesi Ortak Raporlama Çerçevesi](#)
- 4- [Enerji Verimliliği Bilinç Endeksi Kantitatif Araştırma Raporu 2020](#)
- 5- [“İklim dedektifleri 30 yıllık sıcaklık ölçümünü ortaya çıkardı”](#)
- 6- [Kentsel Su Yönetiminiz Durumu](#)
- 7- [“6. Türkiye Çevre Durum Raporu”](#)
- 8- [“Çevresel Göstergeler Kitapçığı Yayınlandı”](#)
- 9- [Yağmursuyu Hasadı](#)
- 10- [Kar Yüğü Hesabı](#)
- 11- [Türkiye’nin Yeşil Kalkınma Devrimi Kitabı](#)
- 12- [Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri – Kara Raporu 2020 – Temiz Hava Hakkı Platformu](#)
- 13- [Dünya Afet Raporu 2020](#)
- 14- [İklim Değişikliği ve Tarım Değerlendirme Raporu](#)
- 15- [Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları](#)
- 16- [Türkiye’nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı](#)
- 17- [Glasgow İklim Paktı](#)
- 18- [Tema Vakfı İklim Eylem Planı](#)
- 19- [İstanbul İçmesuyu ve Kanalizasyon Master Planı Stratejik Çevresel Değerlendirme Nihai Kapsam Raporu](#)
- 20- [WMO İklim Hizmetleri Durumu Raporunun 2022 Baskısı, Enerji üzerine](#)
- 21- [TMMOB Afet Sempozyumu Paneller Kitabı](#)
- 22- [Türkiye’de İklim Değişikliği Risk Yönetimi](#)
- 23- [2022 FAO Tarım ve Gıda İçin Dünyada Arazi ve Su Kaynakları Durumu](#)
- 24- [Geçmişten Günümüze Dünya Meteoroloji Günleri, Temaları ve İlgili Raporları](#)
- 25- [2022 Dünya Ekonomik Formu Raporu](#)
- 26- [Haber Medyasında İklim Krizi](#)
- 27- [WMO Küresel İklimin Geçici Durumu 2023](#)
- 28- [İPKB Sürdürülebilirlik Stratejisi Kılavuzu](#)
- 29- [Akıllı Şehirlerde Afet ve Acil Durum Yönetimi](#)
- 30- [Akıllı Afet ve Acil Durum Yönetimi Uygulama Rehberlik Kılavuzu](#)
- 31- [Küresel Su Kaynaklarının Durumu raporu 2023 WMO-No. 1362](#)
- 32- [Avrupa 2024 Yılı İklim Raporu](#)

meteorolojimuh.org.tr/arsiv

DOĞA KAYNAKLI AFETLER

SELMA BALAY
Meteoroloji Mühendisi
Eğitimci

Doğa ile bağlantılı olan çok kısa sürelerde gerçekleşen, can ve mal kaybına neden olan, insanların kontrol edemediği olaylara Doğa Kaynaklı Afetler diyoruz. Doğa kaynaklı afetler çok yıkıcı olabilmekte; can ve mal kaybına ve afet sonrası bulaşıcı ve salgın hastalıklara neden olabilmektedir.

31 Doğa Kaynaklı Afetin 28 tanesi meteorolojik kökenlidir.

Doğa kaynaklı afetlerin çeşitleri bulunduğu coğrafyaya göre değişim gösterir. Ülkemizde dahi bölgelere göre değişik doğa kaynaklı afetler yaşanmaktadır. Ege ve Akdeniz bölgelerimizde kuraklık ve orman yangınları daha sık görülür. Doğu Anadolu da çığ, Karadeniz Bölgesinde ise sel ve heyelan sıkça yaşanmaktadır. Dünya Meteoroloji Örgütüne göre 1980'li yıllarda tüm dünyada 700.000'e yakın insan hayatını meteorolojik afetlerden dolayı kayıp etmiştir.

Doğal afetlerin hepsi ani oluşmaz bazıları yavaş oluşur. Şiddetli soğuklar, kuraklık ve kuraklığa bağlı olarak kıtlık. Ani gelişen doğa kaynaklı afetleri ise şöyle sıralayabiliriz. Deprem, seller, taşkınlar, toprak kaymaları, kaya düşmeleri, çığ, şiddetli fırtına ve hortumlar, volkanik olaylar, büyük yangınlar. Bunlardan ayrı insan eli yapılan afetlerde bulunmaktadır. Nükleer, biyolojik, kimyasal kökenli, endüstriyel ve benzeri kökenli olanlar bunlara örnektir.

Dünyanın en büyük felaketi ne? Hiç düşündünüz mü?

Afetin büyüklüğü kaybedilen insanlar ile belirlenir. En çok insanı öldüren doğal afeti şöyle sıralayabiliriz.

M.Ö. 1600 lü yıllarda Thera da (Santorini) Minos medeniyetini ortadan kaldıran bir volkanik patlama gerçekleşmiştir. Bu olayda kaç insan öldüğü tam olarak bilinemeyecektir. M.S meydana gelen felaketlerde ki ölüm sayısını bilmek mümkün olmuştur veya tahmin edilmektedir.

Geçmiş Tarihlerde Yaşanmış En Büyük Doğa Kaynaklı Afetler;

Bununla birlikte, tarihi kayıtlar ve saygın bilimsel dergiler sayesinde, tarihçiler en azından milattan sonra meydana gelen felaketlerle bağlantılı ölümlerin sayısını tahmin edebiliyor. Bu tür kayıtlara göre, aşağıdaki doğal felaketler tüm zamanların en ölümcül olanlarıdır. Bu afetlerdeki tahmin edilen ölü sayısını en düşükten en yükseğe doğru sıralayacak olursak;

2004 Hint Okyanusu Depremi ve Tsunami;

26 Aralık 2004'te Endonezya'nın batı kıyısında deniz altında 9,1 şiddetinde bir deprem gerçekleşmiştir. 230.000 bin kişinin ölümüne neden olmuştur. 804 kilometre/saat hız ile bir tsunami oluşturmuş ve 2 milyon insanın başka yerlere yerleşmesine neden olmuştur. Oluşan hasarın 10 Milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

526 Antakya Depremi;

Binlerce yıl önce meydana gelmiş bu olayda net bir ölü sayısı vermek mümkün olmamaktadır.

1920 Haiyuan Depremi;

16 Aralık 1920 Çin'in Haiyuan bölgesinde 8,5 büyüklüğünde bir deprem oldu. 273.000 civarında insanın hayatını kaybettiği düşünülmektedir.

1976 Tangshan Depremi;

28 Temmuz 1976'da Çin'de 7.8 büyüklüğünde bir deprem oluştu. Resmi kayıtlarda 240.000, bazı kayıtlarda ise bu sayının 700.000'e yakın bir ölüm sayısı olduğunu söylemektedir. Tangshan'da ki binaların % 85'i yok oldu ve yıkıldı. Şehrin eski haline dönmesi birkaç yılı buldu.

1839 Coringa Tayfunu;

25 Kasım 1839'da Hindistan'ın Liman kenti Coringa'da fırtına sonrası 12 metrelik dalga oluştu. Yaklaşık olarak 300.000 insanın yaşamını kaybettiği düşünülmektedir.

2010 Haiti Depremi;

12 Ocak 2010'da Port-au-Prince'in 7,0 büyüklüğünde oluşan deprem, şimdiye kadarki en ölümcül üç depremenden biri olarak yerini almıştır. 316.000 kişinin yaşamını kaybettiği bilinmektedir.

1970 Bhola Tayfunu;

13 Kasım 1970'te Pakistan'da 205 km/s hız ile oluştu. 11 metrelik fırtına dalgası meydana getirdi ve sel oluşmasına neden oldu. Tayfun 86 Milyar dolar civarında hasara neden olmuş yaklaşık 400.000 insanın öldüğü tahmin edilmektedir.

1556 Shaanxi Depremi;

23 Ocak 1556 da Çin'de tarihin en ölümcül depremi meydana geldi. 1000 kilometrekarelik bir alanı etkiledi. Ülkenin enkaza döndüğü literatürlere geçmiştir. Tahmini olarak 830.000 kişinin öldüğü düşünülmektedir. Günümüz jeofizikçileri depremin yaklaşık 8 büyüklüğünde olduğunu tahmin etmişlerdir.

1887 Huang He Seli;

1880 yılında Çin de Sarı Nehir olarak bilinen nehir ülke etrafındaki kanalları aşarak tarım alanlarını yok etti ve bu sel sonucunda 900.000 ila 2 Milyon arasında insan öldüğü tahmin edilmektedir.

1931 Yangtze Nehri Seli;

1931 tarihinde Çin merkezinde meydana gelen aşırı yağış dünyanın en büyük felaketinin oluşmasına sebebiyet verdi. 180.000 kilometre karelik bir alan sular altında kaldı. İnsan kayıpları yaklaşık 2 ila 3,7 milyon insan oldu.

Bu tür felaketlerin bir kere daha yaşanmamasını dilerdim Fakat bu çokta mümkün görünmüyor. Dünya hala oluşumunu tam tamamlamadı bu süreç içerisinde illaki felaketler yaşanacaktır bu ne yazık ki kaçınılmaz bir gerçektir. Umarım ki; gerekli önlemler alınarak oluşabilecek can ve mal kayıpları en aza indirilebilir.

Kurban bayramınızı tebrik ederim. Kısa süre sonra okullarınız tatil olacak ve yaz keyfiniz başlayacak. Keyfinizin bol eğlenceli geçmesini, çokça kitap okumanızı tavsiye ederim.

DUYGU İLE BLEN

Yazan
Fuat KURUMAHMUT

@fuatkurumahmut

İSTANBUL'UN VAPURLARI

Sonunda sınavlar bitti, karneler dağıtıldı ve yaz tatili başladı. İki gezgin arkadaş sınıflarını yüksek notlarla geçince, uzun yaz tatilinde gezilecek yerler listesi yapmaya başladılar. Gezecek o kadar çok yer vardı ki, sayfalarca not tuttular. Gezmeye nereden başlamak istediklerine bir türlü karar veremediler. Daha doğrusu Duygu karar veremedi.

"Buraya gitmeliyiz... Ama ondan önce şuraya gidelim daha iyi olur."

Bu kararsızlık saatlerce sürdü. Blen yoruldu, Duygu yorulmadı.

Blen sonunda dayanamadı, "Ben İstanbul'un vapurlarını merak ediyordum," dedi.

"Tabi ya, ben nasıl düşünemedim. Harika bir fikir! Hadi hemen gidelim. Zaten hemen şurası..."

Not defterini, karalama kağıtlarını ve kalemelerini çabucak çantasına tıktırdı. İki dakika sonra yola koyulmuşlardı bile.

Duygu bu kez de "Vapura nereden binsek?" diye karar vermeye çalışıyordu. "Üsküdar'dan Beşiktaş'a geçelim? Yok, olmaz. Çok kısa sürer... Boğaz turu yapalım. Yok, o da çok uzun sürer... Kadıköy'den Eminönü'ne gidelim." Duygu kendi kendine konuşuyordu. Blen söylediklerini anlamadığı için sessizce onu dinliyordu.

"Evet evet, en iyisi Kadıköy'den Eminönü'ne gitmek. Hem Eminönü'nde de gezecek o kadar çok yer var ki, sürüsüne bereket. Öyle değil mi canım benim?"

"Ben bilmiyor..."

"Halledeceğim ben halledeceğim. Çok kolay, hemen öğrenirsin. Gel bak şurada bir park var, iki dakika oturalım, hem soluklanırsın hem de sana İstanbul'da vapur seferlerinin yapıldığı hatları gösteririm."

"Şimdi anladım," dedi Blen.

"Bayılıyorum böyle görsellere, bakınca hemen anlayabiliyorsun."

Çok geçmeden Kadıköy Rıhtım'a vardılar. Eminönü İskelesi'nden biletlerini satın aldılar. Vapurun hareket etmesine on dakika vardı.

"Simit alalım," dedi Duygu ve gördüğü ilk simitçiye doğru hızlı adımlarla yürüdü.

Blen, "Ben aç değilim," diye seslendi ama Duygu dinlemedi. Blen simitçiye gidene kadar Duygu elinde dört simitle gülümsüyordu. Birini ısırmaya başlamıştı bile.

"Bu kadar çok simit mi yiyecez?" diye sordu Blen şaşkınlıkla.

"Canım benim, biri senin, biri benim, diğer ikisini martılara aldım."

"Martılar?" diye şaşırdı Blen.

Vapur kalabalıktı. Hava güzel olunca pek çok İstanbullu karşıya vapurla geçmeyi tercih etmişti. İki gezgin vapurun yan tarafında yer bulup oturdular. Blen ilk kez bindiği vapurun tadını çıkarmaya çalışırken, hemen başka bir iskeleye yanaştı vapur.

"Çok çabuk geldik. Sanki ısınlandık..." dedi. Üzgün olduğu belliydi. Duygu ister istemez güldü.

"Hayır canım benim, burası Haydarpaşa İskelesi. Buradan da yolcu alacağız, yola devam edeceğiz."

Dediği gibi oldu. Yeni yolcular binerken, Duygu ile Blen Haydarpaşa Gar binasını incelediler uzun uzun. "Yapımı 1872 yılında tamamlanmış. Trenle gelenler İstanbul'a ilk adımlarını buradan atarmış. Bu yüzden pek çok hikayede ve filmde karşımıza çıkar Haydarpaşa Garı."

Haydarpaşa İskelesi'nden uzaklaşırken martılar vapura eşlik etmeye başlamıştı.

"Sizi hiç unutmuyum?" diye bağırdı Duygu. İstanbullu Martı kendi dilinde cevap verdi. Duygu elindeki simitten bir parça kopardı, martılara attı. Bir tanesi denize düşmeden simidi havada yakaladı. Bu arada Duygu gibi başka yolcular da martılara simit atıyordu. Vapurun yan tarafında onlarca martı uçuyordu. Blen şaşkınlıktan ağzı açık martıların simit yarışını izliyordu.

"Sen de atsana," dedi Duygu. Blen bir düştü uyanmış gibi şaşkıncı. Elindeki simidi küçük parçalara ayırıp martılara attı. Onun attığı simitleri hep aynı martı yakalıyordu.

"İstanbullu Martı ile tanış," dedi Duygu. "İstanbul'u en çok seven martı odur. Onu boynundaki küçük lekeden tanıyabilirsin. Sadece onun böyle bir lekesi vardır."

Blen ile İstanbullu Martı göz göze geldiler. Blen'in elindeki simidi İstanbullu Martı bitirdi.

"Keşke daha çok simit alsaydık," dedi Blen.

"Eminönü'nde gezelim, yine vapurla döneriz."

Blen sevindi.

Vapur Eminönü İskelesi'ne yanaşırken martılar hala vapurun üstüne uçuyorlardı. Artık Tarihi Yarımada'daydılar. Gezecek o kadar çok yer var ki burada... Duygu ile Blen, Eminönü'nde kalabalığa karıştı.

Fotoğraf: Peter Fazikas

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Bayındır2 Sok. No: 49/16 Kızılay – ANKARA

+90 541 419 56 04 / +90 312 419 56 04

bilgi@meteorolojimuh.org.tr

www.meteorolojimuh.org.tr

<https://www.linkedin.com/in/tmmob-meteoroloji-muhendisleri-odasi/>

https://x.com/Meteo_Oda

<https://www.facebook.com/meteorolojimuhoda>

<https://www.youtube.com/@meteorolojimuhendislerioda3192>

https://www.instagram.com/meteoroloji_oda/